

Títol: MODIFICACIÓ DE LA NORMATIVA PER A L'AVALUACIÓ NO PRESENCIAL DELS APRENENTATGES
Secció: DISPOSICIONS GENERALS
Òrgan: Consell de Govern
Data d'aprovació: dimarts, 27 d'abril de 2021

Título: MODIFICACIÓN DE LA NORMATIVA PARA LA EVALUACIÓN NO PRESENCIAL DE LOS APRENDIZAJES
Sección: DISPOSICIONES GENERALES
Órgano: Consejo de Gobierno
Fecha de aprobación: martes, 27 de abril de 2021

El Consell de Govern de la Universitat d'Alacant, en la sessió ordinària del dia 27 d'abril de 2021, ha aprovat per majoria la modificació de la Normativa per a l'avaluació no presencial dels aprenentatges.

MODIFICACIÓ DE LA NORMATIVA PER A L'AVALUACIÓ NO PRESENCIAL DELS APRENENTATGES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El Consell de Govern de la Universitat d'Alacant, que va tenir lloc el 28 d'abril del 2020, va aprovar la Normativa per a l'Avaluació No Presencial dels Aprendentatges (publicada en el BOUA de 28 d'abril del 2020), en què indicava que la Universitat d'Alacant ja compta amb un Reglament d'Avaluació dels Aprendentatges que regula àmpliament aquesta matèria, des del prisma d'una evaluació presencial, i que amb la Normativa per a l'Avaluació No Presencial dels Aprendentatges el que es pretenia era dotar l'avaluació no presencial d'una regulació adequada a les seues peculiaritats, però sense pretendre fer una regulació completa i exhaustiva, sinó limitada a les qüestions especials i a les particularitats que tenen les proves que es duen a terme en una modalitat no presencial. Per això, en tot el que no estava previst en aquesta normativa, serà aplicable el Reglament d'Avaluació dels Aprendentatges de la Universitat d'Alacant, que continua vigent, i es fa una regulació especial únicament d'aquelles qüestions que així ho requerien.

La novetat que representava aquesta modalitat d'avaluació no presencial i la regulació d'aquesta va generar alguns dubtes interpretatius i consultes que va ser necessari aclarir, ateses les circumstàncies i les situacions existents en aquell moment, raó per la qual es va dictar una instrucció el 13 de maig del 2020 (BOUA de 13 de maig del 2020), en la qual es feia una possible interpretació dels articles 5.3 i 10.3 de l'esmentada Normativa per a l'Avaluació No Presencial dels Aprendentatges, el contingut dels quals pot ser diferent, ateses les circumstàncies i situacions actuals, que aconsellen ja no interpretar, sinó revisar i modificar el contingut d'aquesta normativa. En aquest sentit, s'ha produït també una revisió de l'Informe de la Delegació de Protecció de Dades de la Universitat d'Alacant sobre la legitimació del tractament de protecció de dades que consisteix en la visualització de l'alumnat en les proves d'avaluació no presencial, emès el passat 12 de gener del 2021, i les consideracions del qual s'arrepleguen en aquesta modificació.

D'altra banda, la Normativa per a l'Avaluació No Presencial dels Aprendentatges es va concebre com d'àmbit temporal, i en limitava la vigència a la situació de no presencialitat motivada per la COVID-19, i disposava que amb la tornada a la normalitat i a les proves d'avaluació presencials, la normativa quedaría sense efecte. Això podria generar el problema de no tenir d'una regulació legal si, davant de circumstàncies determinades, s'haguera d'acudir a aquesta forma d'avaluació dels aprenentatges, i es considerara més adequat tenir una normativa de caràcter permanent, que siga d'aplicació en tot cas d'avaluació no presencial dels aprenentatges, sense que la normativa estiga necessàriament lligada a una situació temporal provocada per la COVID-19.

El Consejo de Gobierno de la Universidad de Alicante, en la sesión ordinaria del día 27 de abril de 2021, ha aprobado por mayoría la modificación de la Normativa para la evaluación no presencial de los aprendizajes.

MODIFICACIÓN DE LA NORMATIVA PARA LA EVALUACIÓN NO PRESENCIAL DE LOS APRENDIZAJES

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El Consejo de Gobierno de la Universidad de Alicante, celebrado el 28 de abril de 2020, aprobó la Normativa para la Evaluación No Presencial de los Aprendizajes (publicada en el BOUA de 28 de abril de 2020), indicando en la misma que la Universidad de Alicante ya cuenta con un Reglamento de Evaluación de los Aprendizajes que regula ampliamente esta materia, desde el prisma de una evaluación presencial, y que con la Normativa para la Evaluación No Presencial de los Aprendizajes lo que se pretendía era dotar a la evaluación no presencial de una regulación adecuada a sus peculiaridades, pero sin pretender hacer una regulación completa y exhaustiva, sino limitada a las cuestiones especiales y a las particularidades que presentan las pruebas que se llevan a cabo en una modalidad no presencial. Por ello, en todo lo no previsto en esta normativa, será de aplicación el Reglamento de Evaluación de los Aprendizajes de la Universidad de Alicante, que continúa vigente, haciéndose una regulación especial únicamente de aquellas cuestiones que así lo requerían.

La novedad que representaba esta modalidad de evaluación no presencial y su regulación generó algunas dudas interpretativas y consultas que fue necesario clarificar, atendiendo a las circunstancias y situación existentes en aquel momento, razón por la cual se dictó una instrucción el 13 de mayo de 2020 (BOUA de 13 de mayo de 2020), en la que se hacía una posible interpretación de los artículos 5.3 y 10.3 de la citada Normativa para la Evaluación No Presencial de los Aprendizajes, cuyo contenido puede ser diferente, atendiendo a las circunstancias y situación actuales, que aconsejan ya no interpretar, sino revisar y modificar el contenido de dicha normativa. En este sentido, se ha producido también una revisión del Informe de la Delegación de Protección de Datos de la Universidad de Alicante sobre la legitimación del tratamiento de protección de datos consistente en la visualización del alumnado en las pruebas de evaluación no presencial, emitido el pasado 12 de enero de 2021, y cuyas consideraciones se recogen en la presente modificación.

Por otra parte, la Normativa para la Evaluación No Presencial de los Aprendizajes se concibió como de ámbito temporal, limitando su vigencia a la situación de no presencialidad motivada por la COVID-19, y disponiendo que con la vuelta a la normalidad y a las pruebas de evaluación presenciales, la normativa quedaría sin efecto. Esto podría generar el problema de carecer de una regulación legal si, ante determinadas circunstancias, se tuviera que acudir a esta forma de evaluación de los aprendizajes, considerándose más adecuado disponer de una normativa de carácter permanente, que resulte de aplicación en todo caso de evaluación no presencial de los aprendizajes, sin que la normativa esté necesariamente ligada a una situación temporal provocada por la COVID-19.

Es disposa ara d'una experiència en l'avaluació en línia, després de la celebració de diverses convocatòries en les quals s'han fet exàmens en línia, que permet fer una anàlisi més completa d'algunes qüestions que suscita aquest tipus d'avaluació, tenint en compte que pot donar-se la circumstància que s'haja de continuar aplicant aquesta modalitat d'avaluació a la Universitat, perquè la situació, l'evolució i les perspectives de la COVID-19 fan necessari tenir prevista aquesta forma d'avaluació, juntament amb la presencial, a la vista de les consideracions presents en l'"Informe sobre Procediments d'Avaluació no presencial. Estudi de l'Impacte de la seua implantació en les Universitats Espanyoles i Recomanacions", CRUE, de 16 d'abril del 2020, i en l'"Informe sobre impacte normatiu dels procediments d'avaluació en línia: protecció de dades i garantia dels drets de les estudiants i els estudiants", CRUE - Secretaries Generals, entre altres documents sectorials. A més, com s'ha indicat, es considera procedent tenir una normativa de caràcter permanent, per a fer front a l'eventualitat d'una evaluació no presencial dels aprenentatges.

En segon lloc, s'han ampliat els mitjans de què disposa la Universitat d'Alacant per al desenvolupament de la docència en línia mitjançant l'eina de l'Aula Virtual, que ofereix un entorn adequat per al visionat de les imatges i el tractament de les dades personals en l'exercici en línia de la funció docent del professorat.

En tercer lloc, per resolució rectoral de 17 de març del 2021 (BOUA de 17 de març del 2021), s'ha dissolt la Comissió d'Adaptació Curricular, Evaluació Contínua Alternativa i Convocatòries d'Avaluació, per la qual cosa es fa necessari eliminar de la normativa les referències a aquesta Comissió i indicar qui assumeix, d'acord amb les seues competències, les qüestions que s'hi van atribuir.

Finalment, des de la perspectiva de protecció de dades, la realització d'exàmens no presencials està legitimada en el compliment d'una missió d'interès públic, atribuïda per la Llei 6/2001, de 21 de desembre d'Universitats, com és la prestació del servei públic d'educació superior i no necessita per al tractament de dades de caràcter personal el consentiment de les persones interessades. En conseqüència, i utilitzant els mitjans disponibles per la Universitat, la normativa de protecció de dades no constitueix cap obstacle per a fer la funció docent del professorat, amb les cauteles necessàries per a fer les proves d'avaluació de la manera menys intrusiva per a la privacitat de l'alumnat i del professorat. En aquest sentit, els tractaments de dades de caràcter personal, en particular, els que tinguen per objecte la imatge i el so, es consideren tractaments necessaris per al compliment d'una missió en interès públic, que consisteix en la prestació del servei públic de l'educació superior. En definitiva, la captació de les imatges en la realització dels exàmens en línia és un instrument de supervisió en l'àmbit acadèmic que li és propi, a l'efecte de controlar que la prova la fa la persona mateixa, sense que puga entendre's contrari al dret el respecte a la vida privada, la intimitat personal i familiar, com també la inviolabilitat del domicili, com ha precisat la jurisprudència recent, ja que és el mateix alumnat o professorat qui decideix la ubicació de realització de la prova.

Atès l'anterior, la Normativa per a l'Avaluació No Presencial dels Aprendizajes, es modifica com segueix:

U.- Es modifica l'article 4.3, que queda redactat com segueix:

3. El Servei d'Informàtica proposarà, d'acord amb la sol·licitud a través del formulari establert a aquest efecte, el mitjà o la plataforma, el dia i l'hora de celebració de les proves finals d'avaluació en qualsevol dels períodes d'avaluació establerts. El calendari definitiu serà aprovat pel Consell de Direcció, a proposta del Vicerectorat amb competències en matèria d'estudiants, prèvia consulta als Centres.

DOS.- Es modifica l'article 5.1, que queda redactat com segueix:

Se dispone ahora de una experiencia en la evaluación online, tras la celebración de varias convocatorias en las que se han realizado exámenes online, que permite hacer un análisis más completo de algunas cuestiones que suscita este tipo de evaluación, teniendo en cuenta que puede darse la circunstancia de que se tenga que seguir aplicando en la Universidad esta modalidad de evaluación, pues la situación, evolución y perspectivas de la COVID-19 hacen necesario tener prevista esta forma de evaluación, junto a la presencial, a la vista de las consideraciones presentes en el "Informe sobre Procedimientos de Evaluación no presencial. Estudio del Impacto de su implantación en las Universidades Españolas y Recomendaciones", CRUE, de 16 de abril de 2020, y en el "Informe sobre impacto normativo de los procedimientos de evaluación online: protección de datos y garantía de los derechos de las y los estudiantes", CRUE -Secretarías Generales, entre otros documentos sectoriales. Además, como se ha indicado, se considera procedente disponer de una normativa de carácter permanente, para hacer frente a la eventualidad de una evaluación no presencial de los aprendizajes.

En segundo lugar, se han ampliado los medios de que dispone la Universidad de Alicante para el desarrollo de la docencia online mediante la herramienta del Aula Virtual, que ofrece un entorno adecuado para el visionado de las imágenes y el tratamiento de los datos personales en el ejercicio online de la función docente del profesorado.

En tercer lugar, por resolución rectoral de 17 de marzo de 2021 (BOUA de 17 de marzo de 2021), se ha disuelto la Comisión de Adaptación Curricular, Evaluación Continua Alternativa y Convocatorias de Evaluación, por lo que se hace necesario eliminar de la normativa las referencias a dicha Comisión e indicar quién asume, conforme a sus competencias, las cuestiones que se le atribuyeron.

Finalmente, desde la perspectiva de protección de datos, la realización de exámenes no presenciales está legitimada en el cumplimiento de una misión de interés público, atribuida por la Ley 6/2001, de 21 de diciembre de Universidades, como es la prestación del servicio público de educación superior y no necesita para el tratamiento de datos de carácter personal el consentimiento de las personas interesadas. En consecuencia, y utilizando los medios disponibles por la Universidad, la normativa de protección de datos no constituye ningún obstáculo para realizar la función docente del profesorado, con las cautelas necesarias para realizar las pruebas de evaluación de la manera menos intrusiva para la privacidad del alumnado y del profesorado. En tal sentido, los tratamientos de datos de carácter personal, en particular, los que tengan por objeto la imagen y sonido, se consideran tratamientos necesarios para el cumplimiento de una misión en interés público, consistente en la prestación del servicio público de la educación superior. En definitiva, la captación de las imágenes en la realización de los exámenes online es un instrumento de supervisión en el ámbito académico que le es propio, a los efectos de controlar que la prueba la hace la persona misma, sin que pueda entenderse contrario al derecho al respeto a la vida privada, intimidad personal y familiar, así como la inviolabilidad del domicilio, como ha precisado la jurisprudencia reciente, ya que es el propio alumnado o profesorado quien decide la ubicación de realización de la prueba.

Visto lo anterior, la Normativa para la Evaluación No Presencial de los Aprendizajes, se modifica como sigue:

UNO.- Se modifica el artículo 4.3, que queda redactado como sigue:

3. El Servicio de Informática propondrá, de acuerdo con la solicitud a través del formulario establecido al efecto, el medio o plataforma, el día y la hora de celebración de las pruebas finales de evaluación en cualquiera de los períodos de evaluación establecidos. El calendario definitivo será aprobado por el Consejo de Dirección, a propuesta del Vicerrectorado con competencias en materia de estudiantes, previa consulta a los Centros.

DOS.- Se modifica el artículo 5.1, que queda redactado como sigue:

1. En el desenvolupament de les proves d'avaluació no presencial, es farà un seguiment efectiu d'aquestes per a identificar aquelles que no s'han pogut fer de manera total o parcial per l'alumnat. Durant el període d'avaluació, el Vicerectorat amb competències en matèria d'estudiants resoldrà en última instància l'adopció de mesures amb la finalitat de solucionar les incidències que siguen objecte de documentació i registre als efectes oportuns.

TRES.- Es modifica l'article 5.3, que queda redactat com segueix:

3. El visionat continuat de la prova d'avaluació podrà ser exigible en qualsevol prova i s'atendrà les característiques d'aquesta .

Las proves escrites seran objecte d'aquest visionat continuat amb la finalitat de supervisar el treball individual de l'alumnat, i no està permès la gravació d'aquests.

Las proves orals seran objecte de visionat i gravació, amb la finalitat de garantir els drets de l'alumnat i el deure de conservació de les proves, d'acord amb el que estableix l'article 10 d'aquesta normativa. En aquestes proves correspon exclusivament al professorat la gravació d'aquestes i només es permetrà la reproducció del material gravat, però no la descàrrega d'aquest. El material gravat que quede en custòdia del professorat només podrà ser utilitzat en el context de les proves d'avaluació i durant el temps estipulat per a la conservació. Qualsevol altre ús o difusió de les gravacions podrà implicar les responsabilitats legals pertinents.

A l'efecte del visionat continuat de qualsevol prova o amb la finalitat del visionat i gravació de la prova oral, i amb antelació a la celebració d'aquestes, l'alumnat quedarà informat de les condicions en què es produeix la sessió. Igualment, s'informarà l'alumnat de les consideracions següents: que en cap cas, podrà distribuir a tercieres persones els enllaços per a accedir a la reunió, que haurà de tenir habitatat tant el micròfon com la càmera, que no està permesa la captació i/o la gravació de la sessió, com tampoc la reproducció o la difusió, en tot o en part, siga quin siga el mitjà o el dispositiu utilitzat, i que qualsevol actuació indeguda implicarà una vulneració de la normativa vigent, que podrà derivar en les responsabilitats legals pertinents.

QUATRE.- Es modifica l'article 10, que queda redactat com segueix:

Article 10. Garantia del tractament adequat de les dades en l'avaluació no presencial.

Amb la finalitat de garantir la seguretat de la informació i el tractament de les dades personals, s'estableixen les regles següents en el desenvolupament de l'avaluació no presencial:

a) S'ha de guardar registre de les evidències d'avaluació.

b) Per a l'avaluació no presencial s'utilitzarà qualsevol aplicació disponible a través de la plataforma institucional d'UACloud, que inclou els serveis externs que compten amb subscripció institucional (plataformes de Google i Microsoft Office 365). Les persones membres de la comunitat universitària hauran d'accidir als serveis de Google o Microsoft a través del seu compte institucional @gcloud.ua.es o @mscloud.ua.es, respectivament.

c) En qualsevol prova d'avaluació, es podrà requerir a l'alumnat l'acreditació de la identitat mitjançant l'exhibició del Document Nacional d'Identitat, o qualsevol altre mitjà vàlid d'identificació admès per la Universitat d'Alacant. En els casos de proves no presencials, l'acreditació de la identitat es produirà mitjançant l'acàrament per part del professorat del document acreditatiu amb un primer pla de la persona que s'avalua. Una vegada acabat el procés d'acreditació d'identitat, l'alumnat mantindrà encesa la càmera i activat el micròfon durant la realització de la prova d'avaluació.

1. En el desarrollo de las pruebas de evaluación no presencial, se realizará un seguimiento efectivo de las mismas para identificar aquellas que no se han podido realizar de forma total o parcial por el alumnado. Durante el período de evaluación, el Vicerrectorado con competencias en materia de estudiantes resolverá en última instancia la adopción de medidas con la finalidad de solventar las incidencias que sean objeto de documentación y registro a los efectos oportunos.

TRES.- Se modifica el artículo 5.3, que queda redactado como sigue:

3. El visionado continuado de la prueba de evaluación podrá ser exigible en cualquier prueba y se atenderá a las características de la misma.

Las pruebas escritas serán objeto de dicho visionado continuado con el fin de supervisar el trabajo individual del alumno, no estando permitida su grabación.

Las pruebas orales serán objeto de visionado y grabación, con el fin de garantizar los derechos del alumnado y el deber de conservación de las pruebas, conforme a lo establecido en el artículo 10 de la presente normativa. En dichas pruebas corresponde exclusivamente al profesorado la grabación de las mismas y sólo se permitirá la reproducción del material grabado, pero no la descarga del mismo. El material grabado que quede en custodia del profesorado solamente podrá ser utilizado en el contexto de las pruebas de evaluación y durante el tiempo estipulado para su conservación. Cualquier otro uso o difusión de las grabaciones podrá conllevar las pertinentes responsabilidades legales.

A efectos del visionado continuado de cualquier prueba o con objeto del visionado y grabación de la prueba oral, y con antelación a la celebración de las mismas, el alumnado quedará informado de las condiciones en las que se produce la sesión. Igualmente, se informará al alumnado de las siguientes consideraciones: que en ningún caso, podrá distribuir a terceras personas los enlaces para acceder a la reunión, que deberá tener habilitado tanto el micrófono como la cámara, que no está permitida la captación y/o grabación de la sesión, así como su reproducción o difusión, en todo o en parte, sea cual sea el medio o dispositivo utilizado, y que cualquier actuación indebida comportará una vulneración de la normativa vigente, pudiendo derivarse las pertinentes responsabilidades legales.

CUATRO.- Se modifica el artículo 10, que queda redactado como sigue:

Artículo 10. Garantía del adecuado tratamiento de los datos en la evaluación no presencial.

A fin de garantizar la seguridad de la información y el tratamiento de los datos personales, se establecen las siguientes reglas en el desarrollo de la evaluación no presencial:

a) Se debe guardar registro de las evidencias de evaluación.

b) Para la evaluación no presencial se utilizará cualquier aplicación disponible a través de la plataforma institucional de UACloud, incluyendo los servicios externos que cuentan con suscripción institucional (plataformas de Google y Microsoft Office 365). Los y los miembros de la comunidad universitaria deberán acceder a los servicios de Google o Microsoft a través de su cuenta institucional @gcloud.ua.es o @mscloud.ua.es, respectivamente.

c) En cualquier prueba de evaluación, se podrá requerir al alumnado la acreditación de su identidad mediante la exhibición del Documento Nacional de Identidad, o cualquier otro medio válido de identificación admitido por la Universidad de Alicante. En los casos de pruebas no presenciales, la acreditación de la identidad se producirá mediante el cotejo por parte del profesorado del documento acreditativo con un primer plano de la persona que se evalúa. Una vez acabado el proceso de acreditación de identidad, el alumnado mantendrá encendida la cámara y activado el micrófono durante la realización de la prueba de evaluación.

d) Per a la resolució d'incidències i dubtes sobre la prova d'avaluació, el professorat habilitarà un canal de comunicació síncron amb l'alumnat, i es podran donar circumstàncies que requerisquen la visualització d'alguns dels aspectes de l'examen.

CINC.- S'elimina la Disposició Transitòria.

SIS.- S'elimina la Disposició Final Primera.

Aquesta modificació entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de la Universitat d'Alacant, després de la seua aprovació pel Consell de Govern.

d) Para la resolución de incidencias y dudas sobre la prueba de evaluación, el profesorado habilitará un canal de comunicación síncrono con el alumnado, pudiendo darse circunstancias que requieran la visualización de alguno de los aspectos del examen.

CINCO.- Se elimina la Disposición Transitoria.

SEIS.- Se elimina la Disposición Final Primera.

La presente modificación entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el Boletín Oficial de la Universidad de Alicante, tras su aprobación por el Consejo de Gobierno.